

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL :

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Corespondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE :

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 26 Ianuarie, 1896.

După lungi debateri și după descoperiri de tot felul de defraudări și malversațiuni în administrațiune, în cele din urmă parlamentul nostru a trecut peste bugetul ministrului de interne.

Sistemul parlamentar ar fi chemat se scotá la ivéla tóte abuzurile și pentru satisfacțiunea publicului celui mare se le esemmatizeze, se le pedesescă în mod esemplariu, spre a întări în cetățeni credința, că numai binele comun valoréză în ochii parlamentului.

Durere, acésta nu este așa. Se forméză majorități parlamentare, conduse de interese particulare, și în asemenea casuri e mai de preferat un absolutism cinstit, decât un constituționalism falsificat.

Aceste se întéplă și la noi cu tótă încordarea opozițiunii de a se evita lucruri, cari pot strica moralitatea poporului.

Dela bugetul ministrului de interne s'a trecut îndată la cel al ministrului de culte și instrucțiune publică.

În statul nostru ministrii au o pozițiune fórte ușóră, căci guvernul pentru tóte cestiunile are la spate o majoritate imposantă, și când ajunge lucrul la votare, învingerea e sigură totdeauna.

E desmierdat însă ministrul de culte al Ungariei, și prevenirea parlamentului nu e adresată la persoana ministrului.

De ani 20 și mai bine toți ministri de culte au fost copii desmerdați ai opiniunii publice din statul nostru.

Ministrul de culte s'a pus în fruntea curentului actual al magiarisării, de aceea tóte actele eșite din acest resort au fost viu aplaudate.

Așa a mers lucrul cu fericitul Trefort în lunga lui carieră de ministru de culte. Mai potențat s'a dovedit popularitatea acestui resort sub

era lui Csáky, când s'a pornit legislațiunea liberală a legilor bisericesci.

Sub actualul ministru de culte aderența partidelor se pare a degenera în ensta pentru resortul ministrului de culte.

Diarele din capitală ne-au adus de săptămâni scirea, că bugetul ministrului de culte nu va da mult de lucru, se înțelege încrederea se va vota necondiționat și actualului ministru de culte.

Și mai ales se va vota încredere lui, care în scurtul timp de un an, de când e pus în fruntea acestui resort a înscenat o eră de persecuțiuni asupra bisericii noastre în general, și în corespondența oficială un ton, care nu prezentă pre ministrul cult al cultelor, ci pre un procuror în cele mai crâncene procese criminale.

Nu vom zăbovi la tesa, că nu e consult ca din profesor de drept criminal să se facă ministru de culte.

Vom indica, că ministrul de culte a și ținut vorbirea de întroducere la bugetul seu, în care a atins trei lucruri de căpetenie: regularea congruei în biserică catolică, autonomia bisericii catolice, și la locul din urmă a vorbit despre subvenționarea bisericilor recepte.

Între bisericile, cari vin a fi subvenționate a amintit ministrul și de bisericile ortodoxe, se înțelege și acésta la locul din urmă.

Se va da subvențiune parochilor la început mai puțin, înse succesiv subvențiunea se va urca.

Ministrul a pus în vedere prezentarea unui proiect de lege relativ la dotarea bisericilor ca cestiunea se nu se mai tracteze la buget, ci se fie regulată prin lege.

Subvenționarea bisericilor e indicată în așa generalități, încât nu ne scim orienta nici asupra modului cum va urma, nici asupra sumei. Vom ține înse convenita evidentă, și vom reveni.

Un triumf al ortodocsismului.

(TV) Cu tótă opoziția înversunată, înscenată din partea diariului „neconfesional”, cunoscut sub numele „Unirea” din Blas; cu risicul, de „a-și periclită mântuirea vecinică”, principele Ferdinand a Bulgariei i-a comunicat în Lunia trecută prim-ministrului, Stoilow, îmbucurătoarea scire, că moștenitorul Boris va trece la „ortodocsism”. Stoilow adene mișcat i-a mulțămît nu în numele guvernului, ci al întregului popor bulgar, care a înscenat a devenit una cu principele pe viitor și la bucurie și la nécas.

Martî pe la 10 óre a. m. s'a întrunit sobrania. Imbulziala publicului nu se póte descrie, afară de Caravelow și Radoslawow au fost toți deputații de față. Ministrul a fost salutați cu urale nesfârșite. Prim-ministrul Stoilow a cetit următoarea proclamație a principelui:

„Eu declar mult iubitului meu popor, că, pentru îndeplinirea promisiunii date de pe tron reprezentanților națiunii, mi-am dat tóte silințele posibile și am luptat cu tóte puterile mele, ca să delătur greutățile, cari se epuneau îndeplinirii dorinței ferbinți a întregii națiuni: trecerea moștenitorului de tron în sinul bisericii naționale. După ce mi-am împlinit datorițele de respect cătră toți aceia, dela cari a depins ridicarea acestor greutăți și după ce am văduț zădărnicesc speranțele mele, pentru-că n'am găsit acolo, unde m'am așteptat, o înțeleptă pricepere pentru aceea, ce-i trebuie Bulgariei, am hotărît, credinț din partea mea mult iubitului meu popor, din propria mea inițiativă, să delatur tóte pedecile, ca să aduc pe altarul patriei cea mai mare și cea mai grea dintre jertfe.

Fac deci cunoscut tuturor Bulga-

rilor, că în 2 Februarie anul curent, se va sevârși sêrbarea curățirei, sfântul botez al moștenitorului detron Boris, prințul de Tirnowo, după ritul bisericii ortodoxe naționale. Fie, ca Regele Regilor se binecuvinte acésta hotărîre și se protégă pentru totdeauna patria noastră și dinastia noastră.

Dat în capitala noastră Sofia, în 20 Ianuarie, anul mântuirii 1896, al nouélea al domniei noastre.

Ferdinand.

Am cetit și rêscețit cu multă atențiune și cu mare bucurie manifestul principelui Ferdinand.

Mi-a bătut la ochi zădărnice, că și-a văduț speranțele zădărnice, pentru că acolo, unde se aștepta, n'a găsit o pricepere înțeleptă pentru aceea, ce-i trebuie Bulgariei. Ne-am mirat și ne mirăm, că principele Ferdinand, care se vede, că e un om fórte cuminte, s'a și așteptat la o astfel de pricepere înțeleptă. N'a putut el sci de mai înainte, că în vaticanul cel vechiu din Roma, ca și cel nou de pe Têrnave, nu există pricepere decât numai pentru propriile lor interese „esclusiv profesionale”. N'a putut el sci, că devisa papei, a curiei și a cardinalilor n'a fost și nu este altceva decât persecutarea ortodocsilor și propagarea proselitismului, care a produs atâtea miserii în sinul societății omenesci? Cum s'ar fi putut, ca papa actual să rupă ori-și ce legătură cu tradițiunile, cari i le-au lăsat antecesorii lui prin neiertatul lor amestec în cauza Bulgarilor?! Cum s'ar fi putut ca papa, care în urma enciclicei din anii trecuți vedea tot romano-catolice prin Rusia și Bulgaria, acului se se învoiescă, ca Boris să devină „schismatic” și „neunit”?! Ce îi pasă papei de fericirea sau nefericirea Bulgariei?! El se trăsescă, acesta e lucrul principal, și lui se-i mérgă bine, ceilalți — tréba lor!!

FOIȚA.

Unele indigitări

pentru

sustînerea și promovarea sănătății la copii.

de

E. C.

(Urmare.)

Trecerea dela apă caldută la mai rece, trebuie să se facă cu cea mai mare îngrijire și băgare de seamă.

Nu-i greu a provedea, cât vor fi de aplecate crescătoarele desmierdătoare a urma acest sfat. Ce altceva ar însemna — ar dice ele — a băga piciorule tinerilor copilași în timp de iarnă de-a delătura, încât a-i omori?

Pentru de-a apăreceră încâtva frica lor, vom aminti unele exemple.

Seneca însuși ne spune în unele din epistolele sale, că în mijlocul iernei era îndatinat a se scâlda în apă rece de isvor. Anevoie ar fi făcut el asemenea calde, dacă nu le-ar fi ținut de sănătose, căci el posea de-a fi considerabil, carea-i permitea și spesele unei calde calde. Să punem cazul, că principiile scólei stoice, a cărei aderent era, l'a dus la un atare lucru, dară

ce să dicem despre Horaț*), care cu tóte, că nu aparțina vre-unei scoli de soiul celei amintite, totuși se obicinuia a se scâlda iarna în apă rece?

Póte ne va reflecta cineva, că apa din rîurile Italiei, unde au trăit acești bărbați, e mult mai caldă ca apa rîurilor din alte țeri, dară acésta nu împórtă nimic, căci dacă sunt mai calde rîurile Italiei, atunci rîurile Germaniei, Poloniei și a țerei noastre sunt mult mai reci și totuși Evreeii se scâlda atât bărbații, cât și muierile, în apă rece în tóte anotimpurile, fără a li se vătème sănătatea.

Cumcă nu numai bărbații crescúți, ci și copii sunt în stare de a suporta o scaldă rece, atât pentru picior, ci și pentru corpul întreg ne arată modul, cum tractau Germanii în timpurile vechi și cum tractară în véc-ul trecut Irlandezii copii în fără de nici un pericol**)

Bine e, dacă învață copii și a înnota, îndată ce etatea le permite, și îndată ce li

*) Horatii Flacci Epistolarum Liber I. Epist. XV v. 3. „Pe când not scâldam în unda rece”.

**) Bine de not e însă, că acésta întărire a corpului copiilor se nu se începă înainte de anul al 5-lea, căci copii tineri, dice renumitul Bock în scrierea sa „Buch von dem gesunden und kranken Körper”, se desvóltă ca și plântele tinere numai la căldură.

să dá ocaziune, căci cunoscința înnotatului a mântuit multora viața, aflându-se în pericle de mórte.

Romanii și Grecii țineau înnotarea de un lucru atât de necesar, ca și cetitul și scriul; de aceea și diceau ei despre un om necult că „n'a învățat nici a ceti, nici a înnota”. (Nec literas didicit, nec notare).

Prin dêsă scaldare în apă rece în zilele calde ale verei nu numai că învățăm a înnota și prin urmare a ne mântui viața în cas de pericle, ci asemenea calde mai au și multe alte influințe binefăcătoare sănătății corpului.

Trebuie însă să premitem, ca să nu se permită copiilor a întra în apă înfierbântați ci numai după-ce pulsul va bate normal.

De cel mai mare folos pentru sănătatea fie-cărui om, și mai ales a copiilor e, petrecerea cât mai dêsă și îndelungă în liber, la aer curat. Prin aceea se va deda copilul cu căldura și cu rēcála, cu arșița sórelui și cu plóia: tóte lucruri, pe cari corpul omenesc trebuie să le póta suporta, dacă și numai încâtva voesce a fi folosiver în lumea acésta. Dacă corpul e crescut, e cu gumea al dedita cu lucrurile amintite. Dedarea trebuie să se facă de timpuriu și treptat, urmând astfel să póte întări corpul încât să supórte totul.

Să nu se țină deci copii în continuu în umbră feriți de sóre și vânt, din témă că li se negresce colórea feței, ci să li se concédă petrecerea și jucarea în aer liber carea e împreunată cu mai multe avantagii și contribuie mult la păstrarea și promovarea sănătății. Recomandarea de sus o putem întări și prin cuvintele lui Montaigne (Cassais Cart. I. cap. 25): „Dedați copii vostri cu căldură, rēcála, cu vânt și cu sóre, și cu tóte periculele, preste cari au să trecă”. De alt-cum experiența ne arată, cât de doritori sunt ómenii de ținuturi libere și cu aer curat, căci continuu vedem cum se retrag locuitorii orașelor după munca anului în timp de vară prin ținuturi libere și recoróse, lăsând aprópe pustii orașele. Chiar și fetele la cari mai trebuie să o luăm în considerare și frumuseța, se nu se opróse dela petrecerea în aer liber și curat, căci aceea nu împedecă, ci din contră înaintéză frumuseța corpului.

Cu jucarea în aer liber însă este împreunat acel pericle, că copii înfierbântați prin fígurea încóce și încolo, se culcă uneori pe pământul rece și umed, sau beau apă rece și prin acésta își atrag morbita pericloase. Aceste urmări rele să pot evita astfel, că copii până ce sunt mai mici să fie supraveghiați și în timpul petrecerii lor în liber și să fie reținuți dela lucrurile ce le-ar putea strica,

2. Prin faptul că principele Ferdinand din propria inițiativă a hotărât trecerea moștenirului Boris în sinul bisericii ortodoxe naționale, a dovedit, că știe, se aduce jertfă pentru patria și poporul, al cărui domn e. Fără îndoială, că ortodosismul moștenirului Boris, care va trebui să-l dovedească și cu fapte, (pentru că la ortodocsi, credința fără fapte este murtă), va fi un puternic ciment între dinastie și popor.

3. Mai mult mi-au plăcut cuvintele, cari le folosește principele Ferdinand în manifest, când vorbește despre botez: el îl numește „serbarea curățirii.“ Dacă a spus când-vă domnul Bulgarilor adevărul, apoi l'a spus acum: Un romano-catolic, care primesc botezul ortodox, într-adevăr, că și serbează serbătoria curățirii, pentru că el se înforțe în sinul singurei biserici, care a menținut cu cea mai mare sfințenie toate așezămintele instituite de Di Christos și de apostolii săi; pentru că el reîntră în sinul singurei biserici, căreia i-se cuvine de drept și de fapt titlu de una sfântă catolică și apostolică biserică. Moștenitorul Boris prin botezul ortodox, nu numai că nu și periclitază întru nimic mântuirea vecinică, cum țice „Unirea“, ci el se curăță și redobândește aceeași mântuire vecinică, pe care o are întregul popor bulgăresc, adevărata mântuire: Mântuirea ortodocsă!

Trecerea moștenirului Boris la confesiunea ortodocsă a produs mare bucurie în Rusia. Eță ce serie diarul „Swet“: „Dacă Rusia se va fi convins, că în Bulgaria ocupă teren o ordine statornică în toate afacerile și că Bulgarii nu glumesc cu trecerea prințului Boris, va fi mare bucuria în Rusia, și Rusia va ști, să-i dea probe Bulgariei despre această bucurie. În tot cazul va însemna trecerea prințului Boris la confesiunea ortodocsă o nouă epocă în relațiunile dintre Bulgaria și Rusia.

„Nowoje Wremja“ scrie: Principele Ferdinand nu se va căi pentru trecerea prințului Boris și va delătura prin această un motiv esențial al indiferentismului Rusiei față cu Bulgaria, pentru-că conformându-se principele Ferdinand contractului dela Berlin, el va înceta de-a mai fi un usurpător.

„Kölnische Volkszeitung“ din Germania, care e totdeauna bine informată în cestiile din Vatican, a primit dintr'un isvor sigur amănunte foarte interesante despre audiența principi-

ului Ferdinand al Bulgariei la Papa.

Papa a primit stând în picioare pe principele. Acesta l'a rugat să-i dea consimțământul pentru trecerea prințului Boris. Papa s'a uitat la principe și țice cu voce resolută:

— Dta vrei, ca eu să permit mörtea țiuului Dtale? (Audi acolo?! Papa a întrecut pe „Unirea“ din Blaș. Red.) pentru-că o trecere la schismă este mörtea în sens catolic. (Asta tot e prea mult. Red.)

Principele observă, că poziția lui e grea și e silit să facă acest pas. Papa a răspuns:

— Principe! Este vina Dtale, dacă poziția Dtale a devenit atât de grea. Dacă ai fi lucrat înainte cu un an, ca un bun catolic și dacă ai fi răspuns negativ la întrebarea, că fiul Dtale va trece la biserică bulgărescă, atunci n'ar fi devenit greutatea atât de mari. Dta însă n'ai rostit imediat un cuvânt catolic resolut.

Papa a amintit apoi, că principele are în familia sa bune exemple și îi dote să înțelegă, că Ferdinand și-ar călca cuvântul contra credinței sale și contra papei, când s'ar învoi, să primescă fiul său botezul ortodox.

În necasul lui și al „Unirei“ însă Ferdinand, pentru dinastie și popor, tot a făcut-o, și și noi credem, că nu se va căi.

Salutăm din inimă pe poporul bulgăresc, care ține cu atâta sfințenie la ortodocsismul său! Salutăm deja de acum cu bucurie intrarea moștenirului Boris în sinul ortodocsismului!

D-țeu să-i dea viață lungă, ca să pótă întări prin fapte eclatante noua sa credință: ca să pótă feriți în chipul acesta pe poporul bulgar, care și-a știut manifesta cu atâta triumf iubirea neclintită, cătră vechia biserică, biserică ortodocsă, care la toate popórele, cari o au primit, a fost, este și va fi adevărata biserică exclusiv națională!!

Sărăcie lucie.

Sibiu, 27 Ianuarie 1896 v.

Urmărind și numai cât de puțin cu atențiune pregătirile ce le face domnia din parlamentul nostru și societatea magiară preste tot pentru milleniu, ca acela să apară cât mai splendid în ochii celor ce-l vor vedé, dar mai cu sémă în ochii străinilor ce-l vor cerceta, trebuie să ne punem pe cugete seriose față de risipa colosală ce se face din averea țerii, dar mai cu sémă din averea noastră a naționalităților nemagiare, cari numai bucura nu ne pu-

tem pentru acele cheltueli enorme făcute numai pentru de a satisface grandomania „cavaleresei națiuni singure alcătuitoare de stat.“

Când ar jertfi numai din averea ei, n'am țice nimic. Dar când vedem colosala risipă ce se face din ceea avere, carea e și a noastră și din care pentru scopurile noastre culturale nu ni se dă nimic, nu putem să nu ne exprimăm nemulțumirea, ba chiar indignarea ori cât am pără de nepăsători față de cele ce le fac reprezentanții nostri în parlament, în municipii și în comune chiar.

Ađi ridică o clădire costisitoare pentru durată numai de vre-o câte-va luni, mâne comandă un monument în locuri unde nici picior de magiar pótă n'a umblat; ađi proiecteză o scólă de stat cu limba magiară, unde nimeni nu știe o bóbă ungresce, mâne află altă „idee“ pentru de a se presenta înaintea lumii ca cei cu menirea de a răspândi cultura în orientul cel mai apropiat și mai îndepărtat. Și așa mai departe.

Tóte acestea în sine n'ar fi lucruri rele și nefolositoare, când am avé și noi motive să ne bucurăm de ele, și n'am avé alte necazuri mai arđetóre tocmai aici la noi acasă.

Dar tocmai fiind-că mai cu sémă noi naționalitățile n'avem motive să ne bucurăm de aceste cheltueli colosale și fără folos, tocmai de aceea trebuie să ne ridicăm și noi glasul în contra acelora, cari le fac fără învoirea noastră și din averea noastră comună tuturor popórelor, cari locuim în această patrie.

Și apoi cum le fac?

Numai așa nu le fac, cum ar trebui să le facă, ca să se pótă presenta înaintea străinătății ca aceea ce voesc să se presinte.

Eță pentru ce:

1°. Tóte acele cheltueli colosale și fără folos le fac aprópe cu totul din banii altora și în cea mai mare parte din averea naționalităților nemagare și fără învoirea acelora; și într'un timp când țera e plină de datorii.

2°. Marea majoritate a întreprinderilor sunt străini, adecă nemagiari, mai cu sémă jidani, cari de tóte părțile nevălesc în țară ca să facă gețeturi pe timpul milleniului.

3°. Se cumpără tablouri și obiecte de artă lucrute în străinătate de artiști străini, adecă nemagiari (Pene străine.)

Și așa mai departe.

Să-mi spună acum domnia millenari: va fi esoposiția ce arangeză pentru milleniu esoposiție magiară? Nu.

Astfel dacă din copilărie vor fi deținuți cu strictetă de-a bea osteniți vre-o beutură rece sau de a se culca pe pământ, se vor deda cu timpul a observa admoniațiunile supraveghetoriului și când nu vor mai sta sub paza ochilor lui.

Stricacios e pentru corpul ostenit și inspirarea aerului rece și atingerea pielii înfierbântate cu aer rece: de aceea de mici trebuie reținuți dela o tare încordare a corpului lor, care ar cauza o prea mare înfierbântare a aceluia.

Cu o deosebită considerare trebuie să fim cu privire la îmbrăcămintea copiilor. Vestimintele se nu fie prea înguste mai ales peste piept. Trebuie să se dea naturii spațiu, ca să formeze corpul, cum va afla ea de bine. Ea de sine lucră cu mult mai bine și mai cu îngrijire, decât cum am putea-o noi conduce.

Să se evite deci ori-ce încercare a mamei de a tracta pe fragedii lor copii cu multe medicamente, în scopul de-a promova dezvoltarea lor și de-ai strânge cu diferite cingători, prin ce s'ar împedeca natura în dezvoltarea armonică a membrilor corpului. Drăgostirile copiilor împreunate cu prea dese strinsături încă nu sunt admisibile.

Îngustime de piept, miros greu din gură, plămâni bolnave, etc. sunt tot atâtea urmări

naturale a purtării vestimintelor înguste (corsete.)

Calea de a produce în mod măestrit talii mlădióse are în cele mai multe casuri urmări stricacióse.

Se nasce disproporțiune între membrele corpului, dacă nutremântul din cauza strânsurilor prea mari nu pótă fi împărțit în diferitele organe ale corpului astfel precum intenționeză natura.

Muerile din China află o deosebită frumseță în micimea picioarelor, de aceea ele își împedecă dezvoltarea lor, legându-le strâns încă din copilărie. Mueri înaintate în etate pörtă încălțăminte atât de mici încât abia sunt destul de mari pentru picioarele unei copile, la cari s'a lăsat dezvoltarea corpului în mâna naturei. Dară s'a observat, că muerile chineze sunt foarte mici și nu îmbătrânesc — până când bărbații lor ajung aceiași etate și mărime ca bărbații altor popóre. Aceste urmări nefaste pentru sexul femeiesc din această țară se ascriu legărilor neraționale ale picioarelor, prin ce se împedecă circularea liberă a sângelui și se vatămă creșterea normală și sănătatea corpului întreg. Asemenea stricaciuni produce și la noi foarte adeseori stringerea nerațională prin corset (mieder) a cavitații pieptului, unde se află plămânii și inima adecă reședința vieții.

Nutremântul copiilor să fie simplu. Carnea să se eschidă din mâncările copiilor cel puțin până au ajuns etatea de 2 sau 3 ani. Le-ar eși copiilor dinții cu mai multă ușurătate și cu mai puțin periclu și ar fi mai puțin bolnavi în copilăria lor, dacă mamele și doicele i-ar feri de prea multă mâncare și le-ar detrage cu desăvârșire în cei dintâi ani mâncarea de carne.

Dacă totuși insistă copiii ca să li se dea carne, atunci li se pótă permite cel mult odată pe ți. Mai mult să li se dea pâne, fie gólă, fie cu altceva: unt etc. Totdeuna însă când mănă bucate tari, să se dedee a le amesteca bine. Mai ales să potrivesc pentru copii lapte și diferite fierturi cu lapte, dară simplu pregătite, fără multe amestecături. Zăhar să pótă pune puțin sau de loc*) mai ales să se evite însă paprica, piperul și tóte lucrurile, cari ar putea ațța sângele.

Să fie deci cu cruțare mamele în ce privesc întrebuințarea sării în mâncările copiilor, căci sarea pe lângă aceea, că cere

*) Prof. Bock în opul său: „Vom gesunden in kranken Menschen“, recomandă materiile zăhăroșe. Zăharul, sirupul, mierea, ca mijloc, cari nu numai îmbunătățesc gustul, ci produc și substanțe cărnoșe și călduroșe. Că zăharul strică dinții sănătoși, e o părere falsă.

1°. Vor presenta bunăstarea economică alui Rotschild și nedreptatea ce fac nemagiariilor din patrie cheltuind și din averea lor, fără voia lor și fără a-i rebonifica barem cu o părțicea cât de mică din vestitul lor liberalism.

2°. Vor presenta arta întreprinderilor nemagiari, mai cu sémă jidani, despre cari într-adevăr se va pótă țice, că pe timpul milleniului își serbează ei intrarea în noul pământ al făgăduinței, adecă în Ungaria, ér magiarii ies din Ierusalismul risipit, dând loc noilor cuceritori perciuinați, cari pun mâna pe latifundiile și cășiórele locuitorilor acestei țeri nefericite, cărmuite de nesce grandomani.

3°. Vor presenta monumentele de artă produse în străinătate și de străini, adecă nemagiari, împodobindu-se deci cu pene străine. (Pulzsky.)

Și așa mai departe.

Și lumea se va mira! De ce?

De cultura și bunăstarea lor?

Nu!

Ci de grandomania, de sărăcia lor și de nedreptatea ce ne fac.

Din parlamentul magiar.

În ședința dela 3 Februarie au vorbit deputații Szász, Pámanidy și Madarász despre teatrul din Clușiu, pe care au cerut să-l ia statul în mâinile sale, ca să-l scape de miserile materiale ce-l bântue. Fie-care a accentuat misiunea culturală magiară, ce o au și teatrele mai cu sémă între naționalități. Ministrul Perezel încă împărtășesc aceste vederi, în lipsa de bani însă nu pótă lua deocamdată teatrul menționat în mâinile statului, dar primesc propunerea lui Pámanidy ca guvernul să aducă un proiect de lege referitoriu la organizarea teatrelor ungresce din provincie și în budgetul anului viitoriu să se prelimineze suma necesară spre acest scop.

În ședința dela 4 Februarie s'a discutat asupra stării igienice publice, în spitale, în atelierele de lucru, cu privire la întreținerea bolnavilor, asupra farmaciilor, asupra instituțiilor medicilor cercuali, și a caselor alienaților, constatându-se faptul dureros, că pe lângă celelalte miserii sanitare, numărul alienaților în țera mereu se sporesce.

La desbaterea asupra titlului: siguranța publică, se fac imputări grave guvernului din partea opoziției, că folosec gendarmeria spre scopuri politice și că o recruteză din tot felul de elemente necualificate luate de pe stradă.

Deputatul Ugron Gábor protesteză în contra ordinelor referitoare la oprirea întrunirilor partidei populare și la confiscarea broșurilor editate de acest partid. Ministrul de esterne respinge acele și comunică, că se fac pregătirile necesare pentru estinderea poliției și de stat și asupra provinciei.

prea multă apă, mai are și alte influințe rele asupra corpului.

Dacă între timpurile de mâncare ar cere copii de mâncat, să nu li se dea altceva decât pâne, căci fiind flămânzi se vor îndestuli cu ea. Prin această facem, ca copii să se dedee cu pânea, și să o iubescă, ér de altă parte să nu mănă mai des decum pretinde natura. Stomachul să îndestulesc cu lucrurile, cu cari s'a dat și nu pretinde alte delicatose. Ba dedarea l' pótă duce acolo, ca să nu pretindă decât de două ori pe ți de mâncare și cu tóte aceste corpul să nu se împedee în dezvoltarea sa.

În ce privesc timpul de mâncare părerea lui Boeck e, ca acela să se schimbe aprópe în fie-care ți, căci dacă s'a dat stomachul copiilor a mânca la óre anumite, el la óra respectivă va aștepta mâncarea și dacă une-ori nu i se va satisface poței, stomachul va deveni neliniștit și își va pierde apetitul. (**)

(Va urma.)

**) Alții sunt de părerea, că regularitatea în ce privesc timpul de mâncare nu pótă fi decât spre binele corpului. Dară să se observe, că între timpurile de mâncare să fie un interval de 5—6 ore...

În ședința dela 5 Februarie s'a discutat asupra congruei, asupra autonomiei catolice și asupra dotațiunii confesiunilor din partea statului. Din discuțiunile acestea se constată, că comisiunea congruei acum se ocupă cu conscrierea veninilor preoțesci, ér în cauza onorariului (catolice) M. Sa a permis ținerea unui nou congres, carele însă din cauza serbărilor milenare pôte numai în anul viitoriu se va putea ține. Privitoriu la dotațiunea confesiunilor, guvernul pune în proiect un proiect de lege. La urmă s'a vorbit despre afacerea Pulszky și s'au ceit mai multe interpelețiuni, una privitoare la abuzurile comise din partea conducătorilor de matricule. Răspunsurile ministrului s'au luat la cunoscință numai din partea partidei guvernamentale.

În ședința vorbirii sale despre dotațiunea confesiunilor, ministrul comunică, că guvernul n'are intențiune să secularizeze averile bisericesci, prin urmare nici să doteze în total pe preoți, ci numai să le întregescă salariile cel puțin până la minimul corăspundătoriu, dar și acesta numai graduatim întrucâtva mite budgetul statului.

Noutăți.

Atentat. Ni-să comunică o știre, care șgduie până în adăncul sufletului pe ori-ce om de simțământ creștin. E vorba de un atentat cu dinamită ce sa îndreptat în 3 Ianuarie contra vieții Dr-ului Vasile Fodor, avocat, membru al comitetului național. Dinamita a fost pusă în ambitul casei și a explodat cam pe la 5 ore sara zdrobind pereți, uși, ferstri și umplând casa de un fum înădușitor.

Cumcă d-nul Fodor o soția sa astăzi nu sunt cadavre reci, are să se mulțămescă după-cum însuși ăice. numai prevedinței divine. Atentatorii miserabili până acum nu s'au putut descoperi. D-nul Fodor a înșinat cazul poliției punând totodată un premiu de 300 fl. pe capul atentatorului.

E trist de tot, când și în sinul națiunii noastre să întemplant astfel de casuri, cari probază o stare de cea mai scandalosă anarhie.

Evlavie la miliție. Ministrul de resbel din Bavaria a dat o ordinațiune foarte salutară privitoare la observarea dispozițiunii pentru participarea soldaților la cultul divin de Dumineca și la repausul din acea zi. Conform acestei ordinațiuni, în zile de sărbători și Dumineca are să înceteze ori ce lucru și exercițiu, afară de agendele neamănavere. La cultul divin are să meargă fie-care soldat și numai din cauze extraordinare pôte fi absolut dela această datorință. Pe timpul cultului divin nici o cantină nu e permis să deschisă, căci contribuie la conturbarea exercițiilor religioase.

Nu ne-ar strica nici noue să avem un astfel de ministru de resbel.

Cas de mörte. În 4 Februarie la 5 ore p. m. s'a înmormontat în cimiterul din Hașeg Carol Schmit Stoica preot gr. cat. în Ostrov. El mersese la Pesta pentru a-și vedea de sănătate dar la reintörcere a murit pe tren lângă Zam la care stațiune cadavrul a fost dat jos și transportat într'un desparțământ de totă compătimirea, dar bunul creștin de aci George Todoran i-a dat casa sa pentru adăpostire. Menționul creștin a chemat pe parochul nostru din loc și a îndeplinit tote celea prescriese pentru îngroparea preoților. Notariul Lăcătuș cu vice-notariul Traian Ungur, comerciantul Petrovici și toți creștinii noștri au cercetat pre cel repostat și au mângăiat pre soția sa rămasă după o vieță a olaltă de 7 ani, cu 2 fetițe orfane.

Răposatul a fost nepotul fostului protopop gr. or. Stoica din Deva. El s'a împărțășt de o creștere bună cu studii superioare și a repostat în etate de 34 ani mai având un frate căsătorit și o soră veduvă.

Dela Zam a fost transportat la Hașeg și înmormântat în cimiterul de aici. El sa bucurat de o stimă generală pantru buna sa purtare și frumoasă pregătire. Hașeg, în 5 Februarie 1896.

Reforma esamenelor de maturitate. La raportul unor directori supremi de școlă, că pe timpul esamenelor de maturitate în luna lui Iunie, sunt atât de ocupați stând

pe și chiar și 9 ore la esamene — încât tote agendele din centru le rămân neresolvate, = ministrul Wlassics a convocat în zilele trecute o arhetă carea va avea să desbată asupra următoarelor două întrebări: „N'ar fi posibil, ca studenții cu progres „laudabil“ și bun să fie liberați de partea verbală a esamenului de maturitate, de tot ori în parte? 2. Ce fel de ușurări și simplificări s'ar putea întroduce la esamenelor de maturitate? Scutirea școlară în progres „laudabil“ și bun“ dela verbal, în tot cazul ar servi pentru de a deștepta în ei o ambițiune mai mare pentru studiu și progres, observă ministrul în convocatoriul seu a cărui termen numai mai tărdui îl va comunica.

Invitare la Petrecere cu joc ce se va arangia de „Reuniunea pompierilor voluntari“ din Săliste în 11 Februarie 1896 în „sala cea mare a școlii“. Venitul curat este pentru fondul reuniunii. Inceputul la 7 ore p. m. Intrarea de familie 1 fl., de persoană 50 cr. Oferte maritimose se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale publică.

S'a tradat în vis. La oficiul de dare din Arad s'a întemplant în timpul din urmă o mare defraudare de bani comisă din partea alor doi funcționari Bács Nándor și Király Géza la îndemnul cafenierului jidan Scheinberger Mör. Sumele defraudat, adonată din sudorea și sângenele biefului popor, se ureă la suma 100,000 fl. din care circa 60,000 a ajuns în buzunarele jidanului. Cu descoperirea defraudării făcându-se cercetare, cei doi făptuitori și-au recunoscut crima, dar jidanul negă morțiș, că ar fi complice la acea defraudare, ba susține chiar, că nici nu cunoștea pe cei doi domni, cu tote că a bicherit cu ei preste 10 ani de zile. În zilele din urmă însă bolnăvindu-se în tennița procuraturii și având ferbințeli, în delirul bôlei despre nimic alt-ceva nu vorbia, decât despre comori îngropate, minind chiar și locu și unde sunt acelea. Vigiliul auștend acestea, a făcut arătarea judelei instructor Vasile Pağuba, carele acum continuă cercetarea în direcțiunea această, și foarte probabil că nu fără rezultat.

Bancnotă de 1000 fl. falsă. Cu o rară rafinărie a înșelat în zilele trecute un vândător de postavuri ambulant pe neguțtorul de ferărie Krivoss din Lipto Szt. Miklos. Vândătorul ambulant, la părerile din întemplantul său cădă înaintea galeantului neguțtorului și a spart ferestra cea mare de sticlă, pentru care Krivoss a pretins 50 fl. La început ambulantul nici nu vrea să audă de această pretensiune. În urmă totuși s'a învoit cu 20 fl. și a predat neguțtorului o bancnotă de 1000 fl. cerând să-i dea restul înapoi. Krivoss a mers cu ea la banca slovacă, unde o a schimbat și după detragerea celor 20 fl., restul l'a predat vândătorului de postavuri ambulant. A doua zi însă spre surprinderea neplăcută a tuturor s'a adevărit, că bancnota a fost falsă dimpreună cu vândătorul de postavuri ambulant cu tot, care a și dispărut cu totul. Banca pretinde acum dela Krivoss rebonificare anelor 1000 fl.

Sinuciderea unui director suprem de școlă. Directorul suprem de școlă Békéssy Gyula din Dobrițin în zilele trecute s'a împușcat. Causa sinuciderei se află în starea sa materială foarte decădută. Acum sunt doi ani, în strimțorea sa a împrumutat nisece bani dela servitoriul seu, bani publici, pentru-că erau adunați pe sēma „Kulturregylet“-ului din Cluș, și nu i-a dat mai mult îndrēpt. Afacerea a ajuns și în publicitate și bietul servitor, ca să scape de rușine, s'a sinucis; a lăsat însă după sine o epistolă, în care destăinuiesce totă afacerea. În urma acesteia, tribunalul din Dobrițin a întrodus cercetare criminală contra lui Békéssy, carea însă s'a susțind transpūnându se actele la ministrării. Auștend Békéssy dispodet în datorii, că adevăr fiind înglodat în datorii, nu e eschisă posibilitatea de a fi împrumutat bani și dela servitoriul seu, dar în lipsa de doveși îl absolvă etc., atât de tare s'a spăriet de frica, că ministrul îl va suspenda dela postuul seu, încât și-a făcut însuși sentența, trimițându și un glonț drept în cap,

lăsând după sine femeia cu 6 copii și preste 20.000 fl. datorii.

Trist lucru din tote punctele de vedere morale!

Gendarmi ucigași. Din comuna Uzdin i-se scrie „Dreptății“, că gendarmii de acolo ținând cercetare într'o afacere de furt au arestat șese locuitori din Uzdin și legându-i i-au luat cu dînșii și i-au dus la Dobrița, o comună din apropiere, unde se credea, că arestații ar avea complici. Ce s'a întemplant pe drum nu se știe încă; se știe însă că gendarmii, patru la număr, au împușcat pe trei dintre arestați; doi au rămas morți pe câmp, ér al treilea a sosit rānit la Uzdin și astăzi se luptă cu mörtea. Ceialalți trei arestați au luat-o la fugă și au scăpat cu viață. Etă, cine are în țera noastră să ne apere avutul și vieța!

Contra maniei duelului. Este știut, că nici într'un stat din Europa nu se întemplant atâtea dueluri ca la noi. Noroc însă, că numai între fii „cavalerescii națiuni“ singure alcătuitoare de stat“. Să vede însă, că în timpul din urmă nu i-a convenit nici ei această „satisfacție cavalerescă“, căci prea mulți s'au nenorocit, ori și-au pierdut vieța prin ea chiar pentru lucruri de nimic. A pus deci la cale tote mijlocele vieții sociale, ca să stîrpscă această manie, duelul, dar fără rezultat. Totuși în timpul din urmă se pare, că a aflat un mijloc foarte potrivit pentru împedarea duelului, deși nu pentru totdeauna și pentru toți, dar cel puțin pentru un timp ore-care și pentru o anumită clasă de omeni mai șangvinici. Anume: senatul academie de drepturi din Dobrițin a adus la cunoscință procuraturii regesei, că conform dispozițiunilor legerei de repașit din școlă pe fiecare student în drepturi, carele pentru vătămarea de onore și-ar lua satisfacție cu arma.

Forțe corect. Ar fi de dorit numai ca această dispozițiune să se întroducă la tote școlile din țera și legislativa să pedescască pe duelași și pe secundații lor, întocmai ca pe ucigași și pe complicitii lor.

După cele ce vedem însă petrecându-sr în parlamentul nostru, cu șperanța din urmă deocamdată nu ne putem nutri.

O curiositate literară. — În biblioteca regală din Stockholm se află o carte numită Codicele dracului și este cel mai mare manuscris din lume. Cine privesce această operă uriașă, în care fie-care literă este ca și zugrăvită, nu mai înțelege cum i-a fost cu puțință unui muritoriu, fără intervenirea unei forțe supra-naturale, să îndeplinăscă o operă atât de mare.

În acest „codice al dracului“, pe care Svedienii l'au adus cu sine după terminarea rășboiului de trei-zeci de ani, din Praga, și al cărui nume se va explica din mitul ce urmădește, nu este dracul, după cum se obișnuiește o operă de așa natură, să îndeplinescă o operă atât de mare.

Iată acum și mitul referitor la acest codice: Un șerman călugăr, condamnat la mörte, era să fie grațiat cu condițiunea ca într'o singură noște — ultima noște până la primirea osāndeii — să copieze acest codice întreg. Bine înțeles, cei ce i-au pus această condițiune nu se așteptau la un rezultat favorabil, dar pôte în bațjocură îi duseră în închisore condeiu, călimăr și pergamentul de lipsă împreună cu originalul.

Dar fiind-că omul era constrāns de cea mai extremă necesitate—de mörte — întreprinse totul, ca omul desperat, care se acată de paiu numai să scape. Nefericitul călugăr își luă refugiu la un singur mijloc de scāpare, un mijloc de astfel imposibil, pe care însă el îl încercă în desperarea lui. El vėdu îndată că viața nu și-o pôte mēntui prin foodia mōrte. Din cauza frice de mörtea îngrozitoare și sigură, pôte și din cauza îndoelei ce avea despre viața după mörte pentru sufletul lui, chiamă pe necuratul și-i promite sufletul, dacă ar voi să-i ajute la lucrul sēu. Jupān Scaraoschi apāru momentan în închisore, nu făcu multe dificultăți la încheierea contractului, din iscăli, și-apoi s'apuca de muncă.

Când veniră dimineța ca să ducă la locul de supliciu pe călugăr, acesta prezentă codicele gata, scris în cea mai corectă caligrafie. În schimb, dobāndi căți-va ani din

viață, ér Scaraoschi se alese cu sufletul călugărului.

Asta ar fi originea codicelui dracului, care ori din ce punct de vedere l'ai consideră, nu lasă nimic de dorit, fie chiar și opera dracului.

Despre cafea. Să ăice, că cafeua a fost descoperită de o capră.

Odată un păstor arab păzea o turmă de capre în apropierea mării roșie. Vėdēnd el deodată, că o capră din turma sa începe a juca într'un mod foarte ciudat, a căutat după pricina acestui lucru.

Capra mâncase cafeua în acele ținuturi.

Omul, curios dela fire, a cercetat această plantă și mai ales fructele ei, și după-ce a vėdut mișcarea plăcută ce o producea în corpul șelui puterea bōbelor de cafea, a căutat a o fosi într'un mod mai practec, prājindu-o, și astfel a vėdut, că în această stare e mai bună.

Lucrul acest s'a lătit foarte iute pretutindenea.

Arabii fac foarte bun negoș cu cafeua, și speculatorii să silece a o cultiva și prin Franca, dar fără șucees, căci clima e cu totul alta decât în Arabia. Primată au început a bea cafea literății, care se și numia beutura literăților.

Astăzi însă cafeua este cunoscută în tot locul. Englezii au înlocuit cafeua cu ciul, fiind-că e mai slabă decât cafeua.

Fotografii colorate. Medicului practic din Brandenburg, Sell, precum aflăm i-a succas a produce atari fotografii, cari arată ne numai producere, ci și colōrea corpurilor fotografate. Cu deosebire colōrea corpului omenesc să reproduce foarte fidel. Sell lucră deja de 5 ani la această invențiune.

Din public. *)

Dare de sēmă și mulțumită publică.

Cu ocașiunea produțiunii școlare împreunată cu petrecere cu joc arangiată în ziua de 25 Decembre 1895 în Viștea-superiōră au binevoit a contribuī cu oferte benevole următorii p. t. participanți:

Leon Solomon, notar și Ignatz Orenstein, comerciant câte 2 fl., George Barzea, notar, Ioan Oana, comptabil și Ioan Banciu învătător câte 1 fl. 50 cr., Niculae Banciu, vigili silvic, Ioan Fuciu, comerciant, Vasile Pricu, plugar, Vasile Fuciu, comerciant și Victor Lazăr, inv-dir. câte 1 fl., Procopiu Clonțea, capelan, Ioan Boldea, vice-notar, Chirilă (Corbi), șinv., Iosif Cromârdea, primar (Corbi), Șinvescu, școlitor, Andrei Fuciu, comerciant și Daniil Popa, cassar com. câte 50 cr., George Isarie, 30 cr., Samoilă Banciu, primar (Viștea super.), Iordan Cărlje și Evă G. Șendru câte 20 cr., Nistor Cora și Galaton Lușor câte 15 cr., Rafira N. Cora, Dumitru Borzea, Niculae Borzea, econom, Daniil Lnpșor, Galateon Șofariu, Niculae Grapă, Zaharie Dan și Vasile Bursan câte 10 cr., Vasile Barb, 5 cr., ér del domnul George Avesalon. (Brăila) am primit cu poșta 10 lei (4-82 fl. v. a. — Suma intratelor este 23 fl. 87 cr.; eșitelor 17 fl. 87 cr. Resultă venit curat 6 fl. v. a.

Acești 6 fl. s'au depus la banca „Olteana“ din Viștea inferiōră ca basă și început a unui Fond bisericesc-cultural și libelul de depunere s'a predat episcopiei parochiale spre păstrare.

Mult stimăților contribuenți precum și tuturor participanților la petrecere îi producțiune li-se aduce și pe această cale adēncă mulțumită.

Viștea-superiōră, 18 Ianuarie 1896.

Ioan Banciu,
învătător.

Mulțumită publică.

La petrecerea populară din 6/18 Ianuarie a. c. arangiată în favorul bisericii gr. or. din Brad venitul brut a fost 91 fl. 50 cr. Din care abstragāndu-se șpeșele de 41 fl. 50 cr. resultă un venit curat de 50 fl. v. a. adevăci cincideci fl. v. a. Contribuenților benevolii li se eșprimă pe această cale, cea mai profundă mulțumită.

Brad, la 1 Februarie, 1896.

pentru comitetul arangiator
Ioan German,
epitrop.

*) Pentru cele publicate în rubrica această redacțiunea nu e responsabilă.

„Crișana“, institut de credit și economii în Brad.

Convocare.

Membrii societății de economii și credit „Crișana“ sunt invitați la

a V-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în 15 Martie st. n. a. c. la 2 ore p. m. în localitatea societății în Brad.

Obiectele:

1. Deschiderea adunării.
2. Constatarea membrilor prezenți.
3. Constatarea împlinirii prescripțiilor din §§-ii 50 și 76 a statutelor.
4. Alegerea alor doi bărbați de încredere și doi secretari pe un an.
5. Raportul direcțiunii și comisiunii de supraveghiere pro 1895.
6. Deciderea asupra compturilor anuale și a distribuției profitului curat.
7. Salariile oficialilor pro 1896.
8. Ficsarea marcelor de prezență pro 1896.
9. Alegerea comisiunii de supraveghiere.

În lipsa membrilor recerși de preste jumătate din părțile fundamentale adunarea în sensul §-lui 51 se va ține la 22 Martie st. n. a. c. la locul și timpul indicat.

Membrii pot lua parte în persoană sau prin plenipotențiații lor în sensul § 52 din statute.

Numărul membrilor înscriși cu 31 Decembre 1895 a fost 114 cu 419 părți fundamentale á 50 fl. = 20.950 fl.

Brad, la 31 Ianuariu 1896.

Vasilie Dămian,
director.

[8] 1—1

Contul bilanțului.

Active:	fl. cr.	Pasive:	fl. cr.
Cassa în numerar	2661.69	Capital social	20.950—
Cambii escomptate	113.235.01	Depuneri spre fructificare	104.513.58
Împrumut pe obligațiuni	30.485.56	Cambii reescomptate	12.370.—
Împrumut ipotekar	7589.30	Dividende neridicate	107.59
Mobilier	fl. 390.79	Fondul de rezervă	6284.12
după amortisare de 10%	39.08	Interese anticipate	2835.86
Interese de reescompt anticipate	180.16	Diverse conturi creditore	50.—
Anticipațiuni	110.—	Profit curat	7502.28
	154.613.43		154.613.43

Contul profitului și perderilor.

Eșite:	fl. cr.	Intrate:	fl. cr.
Interese de depuneri	5157.40	Interese	11.006.07
Interese de reescompt	930.31	Provisiuni	2787.74
Salarii	1420.—	Diverse	3343.02
Chirie	200.—	Tacsa de înscriere	19.—
Competințe de timbru	32.59		
Spese diverse	503.45		
Marce de prezență	255.—		
Amortisațiuni de mobilier	39.08		
Contribuțiune			
a) erarială	fl. 469.97		
b) comunală	130.40		
c) de 10% după inter. de dep.	515.31		
Profit curat	7502.28		
	17.155.83		17.155.83

Brad, la 31 Decembre 1895.

V. Dămian m. p., I. Rusu m. p., St. Albu m. p., P. Rimbaș m. p.,
director, cassar, controlor, contabil.

Subsemnata comisiune de supraveghiere am examinat ambele conturi și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare le-am aflat în consonanță și exacte.

Simeon Băcillă m. p., Petru Gligor m. p., Teodor Pop m. p.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. n. valabil din 1 Octobre 1895.

Budapesta — Predeal											
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tr. de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane		
10.—	8.05	—	8.05	2.15	pl. Viena	sos.	3.—	1.55	1.55	7.20	6.25
8.30	2.15	3.15	5.45	9.15	Budapesta		5.45	7.25	7.—	1.50	6.20
11.21	4.16	6.52	9.02	11.12	Szolnok		2.29	5.23	3.37	11.44	3.30
1.33	5.48	—	11.33	12.48	P. Ladány		12.05	3.46	1.19	10.03	1.31
3.42	7.08	—	1.48	2.12	sos. Oradea-mare	pl.	—	2.26	11.04	8.43	11.32
3.58	7.15	—	2.06	2.20	pl. Oradea-mare	sos.	—	2.19	10.44	8.33	11.17
4.38	7.43	—	3.03	2.50	Mező Telegd		—	1.52	10.07	8.11	10.42
5.20	8.18	—	3.45	3.26	Rév		—	1.26	9.30	7.46	10.08
5.43	—	Tren micst	4.06	—	Bratca		Tren micst	—	9.10	—	9.50
6.32	9.07	2.52	4.53	4.17	Ciucia		5.40	12.47	8.32	7.08	9.19
7.16	9.37	3.51	5.32	4.50	Huiedin		4.52	12.17	7.54	6.39	8.37
8.07	—	5.05	6.24	—	Ghirbău		2.55	—	6.54	—	7.37
8.34	10.37	6.14	6.59	5.55	sos. Cluș.	pl.	2.—	11.01	6.13	5.23	7.—
8.49	11.10	—	8.40	6.11	pl. Apahida	sos.	—	10.45	5.45	4.48	6.45
9.06	11.32	—	9.08	6.27	Ghiriș		—	—	5.18	4.23	6.27
10.12	12.50	—	10.40	7.27	Cucerdea		—	9.24	3.53	3.—	5.21
10.42	1.25	—	11.25	7.50	Ujóra		—	8.54	3.06	2.20	4.47
11.01	1.43	—	11.54	—	Vințul-de-sus		—	—	2.48	2.—	4.31
11.09	1.52	—	12.04	—	Aind		—	—	2.40	1.51	4.24
11.31	2.18	—	12.34	8.17	sos. Teiuș.	pl.	—	8.23	2.11	1.23	4.03
11.48	2.40	—	1.—	8.33	pl. Crăciunel	sos.	—	8.06	1.45	12.54	3.42
12.25	—	—	1.40	8.38	pl. Blăș	sos.	—	7.59	1.10	—	2.49
12.52	—	—	2.17	—	Micăsasa		—	—	12.39	—	2.24
1.06	—	—	2.35	9.09	sos. Copșa-mică	pl.	—	7.30	12.24	—	2.10
1.37	—	—	3.14	—	pl. Mediaș	sos.	—	—	11.48	—	1.38
1.52	—	—	3.34	9.42	pl. Elisabetopole	sos.	—	6.56	11.29	—	1.18
2.13	—	—	3.49	9.44	Sighișoara		—	6.54	11.14	—	1.01
2.32	—	—	4.11	9.59	Hașfalău		—	6.41	10.55	—	12.46
3.04	—	—	4.48	10.22	Homorod		—	6.20	10.21	—	12.16
3.40	—	—	5.27	10.51	Ágostonfalva		—	—	9.42	—	11.39
4.03	—	—	6.10	11.12	Apaja		—	—	9.13	—	11.17
4.34	—	—	7.50	12.26	Feldioara		—	4.27	7.45	—	10.02
6.12	—	—	8.30	12.58	Circulează numai Vineri		—	3.37	7.02	—	9.22
6.41	—	—	9.03	1.15			—	3.16	6.36	—	8.57
7.16	—	—	9.38	1.34			—	2.45	5.58	—	8.23
8.—	Tren scoaler.	—	10.25	2.09	sos. Brașov	pl.	—	7.01	2.18	—	9.08
11.—	—	—	—	2.19	pl. Timiș	sos.	—	6.—	1.42	—	8.28
—	12.26	—	—	3.01	Predeal		—	5.11	1.12	—	8.01
—	1.11	—	—	3.31	sos. Bucuresci	pl.	—	8.35	—	—	8.15
—	8.30	—	—	9.30			—	—	—	—	—

Budapesta — Arad — Teiuș									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren micst
—	—	—	8.05	1.55	10.—	pl. Viena	sos.	—	—
—	—	—	10.56	3.49	1.05	Budapesta		7.20	6.10
—	3.10	—	10.56	3.49	1.05	Szolnok		4.14	11.19
—	9.10	—	3.55	6.52	6.10	pl. Arad	sos.	11.20	8.18
—	—	—	—	—	—	sos. Arad	pl.	10.50	8.08
—	2.30	—	4.30	7.02	6.35	Glogova		10.38	—
—	2.44	—	4.42	—	6.46	Györök		10.15	—
—	3.14	—	5.04	—	7.06	Pauliș		10.02	—
—	3.31	—	5.15	—	7.17	Radna-Lipova		9.49	7.28
—	3.58	—	5.33	—	7.34	Conop		9.19	—
—	4.30	—	5.57	—	7.57	Bérezava		9.02	—
—	4.50	—	6.13	—	8.13	Soborșin		8.20	6.34
—	5.40	—	6.58	—	8.53	Zam		7.45	6.08
—	—	—	7.26	—	9.07	Gurasada		7.18	—
—	—	—	7.52	—	9.48	Ilia		7.08	5.45
—	—	—	8.08	—	10.04	Branicica		6.44	—
—	—	—	8.26	—	10.22	Deva		6.20	5.19
—	—	—	8.52	—	10.48	Simeria (Piski)		6.05	5.07
—	—	—	9.06	—	11.02	Orăștia		5.09	4.39
—	—	—	9.52	—	11.43	Șibot		4.44	—
—	—	—	10.16	—	12.06	Vințul de jos		4.22	—
—	—	—	10.40	—	12.30	Alba-Iulia		4.04	3.59
—	—	—	10.54	—	12.44	pl. Teiuș	sos.	3.19	3.36
—	—	—	11.30	—	1.20			1.35	8.11

Budapesta, gara de vest — Orșova — Verciorova									
Orient. Espres	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren accelerat	Orient. Espres	Tren de persoane	Tren de persoane	Orient. Espres	Tren de persoane
8.36	11.—	—	9.35	4.—	pl. Viena	sos.	5.50	—	7.20
Vineri	8.30	2.30	7.25	10.25	pl. Budapesta	sos.	6.30	10.10	2.10
1.30	—	—	5.49	—	pl. Timișoara	pl.	9.25	—	9.01
6.39	5.31	—	8.02	7.15	sos. Caransebeș	sos.	8.09	7.14	8.55
6.47	—	—	8.10	—	Băile Herculane		5.15	4.15	—
—	—	—	10.29	10.32	Verciorova		2.37	—	4.40
11.05	—	—	12.30	1.09	Bucuresci		12.50	—	3.40
11.45	—	—	1.20	2.39			11.25	—	7.—
10.55	—	—	11.40	6.25			—	—	5.50

Cucerdea — Oșorheiu — Reg. s. s.									
	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren de persoane		Tren de persoane
—	2.25	8.10	3.11	8.59	Cucerdea		7.41	2.36	8.31
—	3.14	8.51	3.52	9.40	Ladoș		7.03	1.58	7.43
—	5.07	10.27	5.26	11.11	Oșorheiu		5.30	12.25	5.50
—	5.40	10.42	5.36	—	Reghinul-s. s.		—	9.20	5.04
—	7.19	12.21	7.19	—			—	7.49	3.25

Copșa-mică — Sibiu — Avrig — Făgăraș									
Tren de povară	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren micst		Tren micst	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de povară	
—	4.45	2.20	11.34	7.10	pl. Copșa-mică	sos.	9.31	12.35	6.20
—	5.18	2.50	12.—	7.41	Șeica mare		9.08	12.11	6.01
—	6.02	3.27	12.37	8.21	Lömneș		8.37	11.32	5.34
—	6.35	3.57	1.03	8.50	Oena		8.11	11.01	5.12
—	7.01	4.19	1.25	9.15	sos. Sibiu	pl.	7.44	10.30	4.49
—	—	—	—	—	pl. Sibiu	sos.	7.28	8.33	—
—	—	—	—	—	Șelamber		7.16	8.20	—
—	—	—	—	—	Veștem		7.01	8.03	—
—	—	—	—	—	Tălmaciu				